

WYCIĄG Z PROTOKOŁU

Dnia 2 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk (przewodniczący)

SSN Piotr Mirek (sprawozdawca)

SSN Paweł Wiliński

Protokolant Dagmara Szczepańska-Maciejewska

w sprawie J. T. C., D. J. C. i A. C. uniewinnionych od popełnienia czynu
z art. 212 § 1 k.k.

Sąd Najwyższy postanowił:

1. na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 529 *a contrario* k.p.k. umorzyć postępowanie kasacyjne,
2. zwrócić oskarżycielowi prywatnemu uiszczoną opłatę od kasacji,
3. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w O., wyrokiem z dnia 13 marca 2018 r., II K [...], zmieniając wyrok Sądu Rejonowego w P. z dnia 20 marca 2017 r., II K [...], w części orzeczenia o kosztach, utrzymał go w mocy w zakresie, w którym rozstrzygnięto o uniewinnieniu oskarżonych J. T. C., D. J. C. oraz A. C. od popełnienia zarzucanego im czynu z art. 212 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. Od powyższego wyroku kasację wywiódł pełnomocnik oskarżyciela prywatnego K. K..

Zaistniała w niniejszej sprawie sytuacja procesowa uczyniła niedopuszczalnym rozpoznanie wniesionej kasacji, co musiało skutkować umorzeniem postępowania kasacyjnego. Zgodnie bowiem z dyspozycją przepisu art. 529 k.p.k. wniesieniu i rozpoznaniu kasacji na korzyść oskarżonego nie stoi na przeszkodzie wykonanie kary, zatarcie skazania ani też okoliczność wyłączająca

ściganie lub uzasadniająca zawieszenie postępowania. A *contrario* niedopuszczalnym jest rozpoznanie kasacji na niekorzyść oskarżonego, jeżeli zachodzi okoliczność wyłączająca ściganie. Z uwagi na przedawnienie karalności czynu zarzucanego oskarżonym sytuacja taka ma miejsce w przedmiotowej sprawie.

W myśl przepisów regulujących kwestię przedawnienia, karalność przestępstwa ściganego z oskarżenia prywatnego ustaje z upływem roku od czasu, gdy pokrzywdzony dowiedział się o osobie sprawcy, nie później jednak niż z upływem 3 lat od czasu jego popełnienia (art. 101 § 2 k. k.). Wszczęcie w tym okresie postępowania powoduje przedłużenie okresu karalności o 5 lat (art. 102 k.k.). Oznacza to, że przedawnienie karalności przestępstwa ściganego z oskarżenia prywatnego następuje co do zasady najpóźniej z upływem 6 lat od czasu gdy pokrzywdzony dowiedział się o osobie sprawcy, a gdy pokrzywdzony uzyskał tę informację po upływie roku lub 2 lat od popełnienia przestępstwa maksymalny okres przedawnienia wydłuża się odpowiednio do 7 lub 8 lat od daty popełnienia czynu, ale nie dłużej niż do 6 lat od czasu gdy pokrzywdzony dowiedział się o osobie sprawcy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 2008 r., V KK 5/08, OSNKW 2008, z. 8, poz. 64).

Z treści zarzutu aktu oskarżenia wynika, że zarzucanego im czynu oskarżeni mieli się dopuścić w dniach 16 sierpnia 2012 r., 17 stycznia 2013 r. i 22 lutego 2013 r. Wskazana natomiast we wniesionym w dniu 27 marca 2013 r. akcie oskarżenia data jego sporządzenia – 26 marca 2013 r. świadczy o tym, że najpóźniej w tym czasie oskarżyciel prywatny dowiedział się o osobach, które miały się dopuścić czynu będącego przedmiotem aktu oskarżenia.

W tym stanie rzeczy, kierując się przedstawionymi wyżej terminami przedawnienia przestępstw ściganych z oskarżenia prywatnego, stwierdzić trzeba, że z dniem 26 marca 2019 r., ustała karalność przestępstwa zarzucanego oskarżonym. Wystąpienie tej okoliczności już po wniesieniu kasacji uczyniło koniecznym umorzenie postępowania kasacyjnego, wywołanego wniesieniem przez pełnomocnika oskarżyciela prywatnego kasacji na niekorzyść. Gdyby bowiem doszło do uwzględnienia kasacji, przedawnienie karalności skutkowałoby umorzeniem postępowania, a to w sposób oczywisty pogarszałoby sytuację

oskarżonych. Wobec tego, że kasacja dotyczyła rozstrzygnięcia uniewinniającego oskarżonych – a więc orzeczenia dla nich najkorzystniejszego – nie jest możliwym dopuszczalne na korzyść oskarżonego odwrócenie kierunku środka zaskarżenia i rozpoznanie kasacji na korzyść oskarżonych (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 1992 r., I KZP 40/91, OSNKW 1992, z. 5-6 poz. 31, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2013 r., III KK 44/13, Lex nr 1403981).

O kosztach sądowych postępowania kasacyjnego orzeczono po myśli art. 632a § 1 k.p.k., uznając, że z uwagi na zaistnienie przesłanki skutkującej niedopuszczalnością rozpoznania kasacji już po jej wniesieniu, niezasadnym byłoby obciążanie oskarżyciela prywatnego opłatą od kasacji i wydatkami postępowania kasacyjnego.

[aw]